

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Ridolphini J. C. Nobilis Cortonensis, Patritiiqve
Romani, Ac Protonotarii Apostolici, De ordine procedendi
in Iudiciis in Romana Curia Praxis Recentior**

Ridolfini, Pietro

Coloniae Agrippinae, 1680

Facultates Almæ Urbis Gubernatoris, Leonis X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99137](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99137)

Iurisdicção, & Facultates Camerarii, & Clericorum, ac Reformatio Tribunalis Reverenda Camera Apostolica.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex, Christi Vicarius, uti prudens paterfamilias, providè animadvertens, in agro domitico multam messem, & multos jam operarios esse, ut opus Domini rectè, & sine confusione adimpleatur, singulis curas parit, & officia distribuit, ac ne quis muneris sibi commissi limites excedat, aut in alterius messem falcem imponat, solerti studio, & diligentia providet, sicuti pro felici ipsius agricultura, & directione in Domino conspiciat salubriter expedire.

*Studium
Papa refo-
rmandi eum
Curiam.*

§. 1. Sanè postquam Nos sacrum Oecumenicum, & generale Concilium, pro extirpandis hærehibus, & Christiani populi moribus emendandis, in Civitate Tridentina celebrandum indiximus, prout illud, Divina favente gratia, frequentissimo Prælatorum conventu jam feliciter congregatum extitit, & suos salutares progressus habere cepit dum Concilium ipsum generali totius Ecclesiæ reformationi diligenter incumbit, Nos Curia nostræ, ac illius officiorum, & Tribunalium peculiari correctioni animum adiecimus, & à S. Penitentiariæ officio, in quo salus præcipuè vertitur Animarum, initio sumpto, illius reformationem feliciter absolvimus.

*Causa hujus
reformatio-
nis.*

§. 2. Nunc verò Camera nostræ Apostolicæ Tribunal tamquam reliquis totius Curia dignius, & excellentius, in quo non solum patrimonii Beati Petri, sed universorum Fisci Apostolici iurium conservatio, & administratio versatur, direximus oculos nostræ mentis, animadvertimusque in eadem Camera, pro superiorum temporum licentia, & incuria, pleraque negotia extra propriam ipsius tribunalis naturam, tam circa ditioni ecclesiasticæ in temporalibus subjectas, quam reliquis totius Christiani Orbis provincias, irrepisse, per quæ Camerarii nostri, ac Præsidentium, & Clericorum ejusdem Camera studia à propriis, & peculiaribus eorum curis distrahantur, aliorumque tribunalium, & officiorum dictæ Curia, ac totius Ecclesiastici Status iurisdicção, cum magno Fisci nostri, ac Partium litigantium detrimento, & reliquorum Christi Fidelium scandalo, confunditur, & impeditur. Idcirco ad tollendos abusus hujusmodi, & ut Camerarius, ac Clerici, & Præsidentes prædicti eorum proprio muneri commodius, & diligentius intendere va-

reant, Habita super his cum venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, & dilecto filio nostro Guidone Ascanio S. Maria in Via lata Diac. Card. de Sancta Flora nuncupato, moderno Camerario nostro, ac dilectis filiis Præsidentibus, Clericis d. Camera, ejusque Notariis auditis, & eorum facultatibus, & iuribus diligenter inspectis, omnibusque maturè consideratis, de eorundem Fratrum consilio, Apostolica auctoritate, tenore præsentium statuimus, & ordinamus.

§. 3. Quod de cetero perpetuis futuris temporibus prædicti Guido Ascanius Cardinalis, ac pro tempore existentes Camerarius, ac Præsidentes, & Clerici, Fisci nostri negotiis diligenter incumbant, utque illud liberius & facilius facere, & exequi possint causis inter Fiscum nostrum, & Privatos juxta propriam eorum tribunalis naturam contenti sint, & propterea à cognitione causarum inter Privatos, etiam per viam appellationis, etiam ex Terris Ecclesiæ ad Sedem Apostolicam interpositæ, omnino abstineant, nisi causæ à negotiis fiscalibus dependant, aut ab illis originem trahant.

§. 4. Similiter abstineant à Commissionibus, & avocationibus causarum, necnon literis monitorialibus, & inhibitoriis, ac sequestrationibus, & aliis hujusmodi, ubi non agitur de interesse Fisci, etiam in Terris Ecclesiæ, cum hæc ad Signaturam nostram spectare noscantur, & aliàs ordo judiciorum multipliciter confundatur. Permittimus tamen illis pro minori Pauperum dispendio, ut causas appellationem à sententiis diffinitivis, vel earum vim habentibus interlocutoriiis, inter quadraginta millia ab Urbe in rebus minimis, & prophanis, summam viginti quinque ducatorum non excedentibus, de quo dispositivè mentionem facere teneatur, per simplices literas aliàs juxta formam juris committere possint.

§. 5. Interdicimus etiam illis commissiones alienationum de bonis Ecclesiasticis in forma, quæ dicitur, Si in evidentem, pro rebus quarum redditus annuus summam quinque ducatorum auri de Camera excedat, de quo reddito similiter expressa mentio in dispositiva litterarum habeatur, & commissiones hujusmodi semper Ordinario loci, & alteri Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ conjunctim committantur, Et si de ipsius Ordinarii interesse, vel præjudicio agatur, tunc loco ipsius committantur Metropolitanis, si res ad ipsum Metropolitanum pertineat, Ordinario viciniori, & nunquam similes commissiones concedant quando agitur de alienatione jurisdictionum vel Vassallorum ad Ecclesiam quovis modo pertinentium.

§. 6. Insuper nè delicta impunita remaneant, ab absolutionibus, & remissionibus delictorum quorumlibet, etiam levium, aut illarum commissionibus, necnon salvis conductibus pro delinquentibus etiam

*Camera-
rius, & cleri-
ci, causas
Fisci inter-
venientes, &
non alias
causas pri-
vatorum co-
gnoscant. Ea
se abstineant
&c.*

*Commissio-
nibus causa-
rum.*

*Alienatio-
numque bo-
norum Eccl.
Tu vide ma-
jorem prohibi-
tionem Pii
V.*

*Absolutio-
nibus a delictis
&c.*

de delictis extra Terras Ecclesiæ commissis omnino abstineant.

Notarii.

§. 7. Et similiter à moratoris, dilationibus nisi ad modicum tempus, & non ultra mentem, ac data idonea cautione, & pro his Debitoribus tantum, qui aliam dilationem non obtinuerint.

Hebraeorum tolerantia.

§. 8. Hebræis verò tolerantias, aut alia privilegia, præjudicium Christianorum quomodolibet concernentia.

Extractionibus.

§. 9. Et quibusvis personis, frumentorum extractione, aut aliorum victualium ex Urbe, vel aliis Terris Ecclesiæ.

Repressaliis.

§. 10. Et tàm in illis quàm extra eas ad cuiusvis instantiam, Repressalias etiam pro debitis fiscalibus, nisi de particulari, & expresso mandato nostro, aut Pontificis pro tempore existentis.

Possessio Beneficiorum &c.

§. 11. Necnon literas Camerales pro adipiscenda possessione Beneficiorum ecclesiasticorum, etiam nobis & Sedi Apost. reservatorum, & prorogationem temporis ad expediendas literas Apostolicas quarumcumque gratiarum, aut ad solutionem annatarum, vel aliorum jurium Collegio Cardinalium, aut Officialibus debitorum minime concedere valeant.

Vestigalibus.

§. 12. Caveant etiam ab impositione, vel augmento vestigalium, seu dationum, vel illorum diminutione, aut alteratione ex quacunque causa, etiam publicam utilitatem concernente.

Spolia clericorum.

§. 13. Sed nec Spolia Clericorum decedentium, aut decimas, vel alia regalia, aut credita fiscalia, in toto vel in parte donare, vel remittere possint. Commissarii verò ad præmissa exigenda, & recuperanda non nisi idonei, & probatæ vitæ, nullum habentes in ea re interesse, constituentur, qui etiam iurjurando, ac idoneis cautionibus de eorum officio fideliter, & diligenter exercendo, astrigantur.

De Clericorum jurisdictione.

§. 14. Clerici vero Camera, cum nullam jurisdictionem ut singuli, sed tantum collegialiter, & in plena Camera habere noscantur, nihil expediant privatim, & singulariter, nec aliquas literas, aut patentes de quacunque re subscribant, nisi ex commissione eis facta in eadem plena Camera, in qua omnia clarè & distinctè proponi ac in libro propositionum annotari debeant.

Notariorum munere.

§. 15. Notarii in expeditionibus & scripturis desuper conficiendis, de propositione, & commissione huiusmodi mentionem expressè habere teneantur.

Indultus circa spirituales.

§. 16. Sed & tàm Camerarius, quàm Clerici ipsi ultra prohibita in præsentis reformatione, à quibuscunque licentiis, gratiis, & indultis de rebus spiritualibus in forma gratiosa, vel commissaria, etiam cum clausulis iustificativis, & aliis, tàm in Terris Ecclesiæ, quam extra illas, omnino abstineant.

Expeditionibus.

§. 17. Et similiter à quibuscunque aliis expeditionibus, quæ sibi ratione suæ ordinariæ jurisdictionis propter publicam utili-

tatem, vel aliàs expressè per literas suarum facultatum concessæ non reperiuntur. Nec prætextus consuetudinis, aut quasi possessionis etiam antiquissimæ & immemorabilis in similibus concedendis eis suffragetur, etiam si consuetudo, & quasi possessio huiusmodi per literas aliquorum Pontificum generaliter approbatæ fuerint.

§. 18. Notarii verò Camera abstineant ab extorsionibus & indebitis exactionibus, utpote pro obligationibus solvendi annatas quæ tamen in promptu solvuntur, prout hætenus usurpatum esse accepimus, & aliis huiusmodi, super quibus, & aliis per præfentes statutis & prohibitis, Camerarius, ac ejus Vicarius diligentem inquisitionem adhibere, & delinquentes condignis poenis pro modo culpæ punire debeant.

§. 19. Sede autem Apostolica vacante, officium Camerarii, quod per constitutionem præ mem. Clementis Papæ V. etiam prædecessoris nostri in Conc. Viennensi editam, durare decernitur, ita durare declaramus, ut tam ipse Camerarius, quàm Præsidentes, & Clerici, ac Notarii prædicti non solum ea, quæ præfenti constitutioni prohibentur, & quæ Pontifice vivente etiam pro ejusdem Pontificis reverentia, aut aliis quomodolibet exercere, & expedire non consueverint, minime usurpent, sed tantum exactioni pecuniarum Camera Apost. debitæ, ac illarum reservationi, necnon provisionibus ratione Sedis vacantis necessariò faciendis incumbere, & propterea à solutione debitorum ante Pontificis obitum contractorum, aut illorum declaratione, vel novatione, ac taxationum solidatione, & quibuscunque aliis expeditionibus, tàm gratiam quàm iustitiam, aut illarum executionem quomodolibet concernentibus, omnino abstinerere debeant.

§. 20. Districtius inhibentes præfato, ac pro tempore existenti Camerario, in virtute sanctæ obedientiæ, Clericis verò, ac Notariis, & aliis Officialibus, & eorum ministris quibuscunque, sub excommunicationis latæ sententiæ, necnon privationis Officiorum, & beneficiorum quorumcumque per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, aliisque Nostris, & pro tempore existentis Rom. Pont. arbitrii poenis, nè de causis, negotiis, ac expeditionibus per præfentes interdictis etiam prætextu quorumvis privilegiorum, & indultorum eis quomodolibet concessorum, aut consuetudinis, vel quasi possessionis huiusmodi se intromittere quoquomodo audeant, seu præsumant.

§. 21. Decernentes quasunque concessionis, commissiones, & expeditiones ab illis, & à dicta Camera deinceps contra præfentium tenorem pro tempore forsan, quod absit, attentatas, etiam si illas vivæ vocis oraculo emanasse, alteratur, nihilominus nullas, & invalidas, ac extortas, & subrepticias fore, & esse, ac censerè, Nemini-

Gggg 2

que

Notariorum autoritas.

Camerarii & Clericorum officia pro tempore Sedis vacantis.

Contractionum poenis.

Annulatio aliter gestorum.

que propterea suffragari posse.

*Clausula
sublata.*

§. 22. Et ita per quoscunque locorum Ordinarios, ac Iudices, & Commissarios etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Rom. Ecclesiae Cardinales, etiam Provinciarum ac Terrarum ditionis Ecclesiasticae Legatos, eorumque Vicelegatos, Gubernatores, & alios Officiales, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his à quocunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Clausula
derogatoria.*

§. 24. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, Privilegiis quoque, indultis, ac facultatibus eidem Camerario, ac Praesidentibus, & Clericis, etiam motu proprio, & consistorialiter, ac de Fratrum eorumdem consilio, & assensu, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie, & aliis quomodolibet etiam per praedictum Martinum V. Eugenium IV. Innocentium VIII. & praedictum Leonem X. & Paulum III. ac Iulium etiam III. & alios quoscunque Rom. Pontifices praedecessores nostros, ac forsan etiam Nos concessis, approbatis, & innovatis, ac decretis, & censuris in illis appositis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogandum, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus praesentium impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, & quorumcunque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis.

*Forma & effectus
publicationis.*

§. 24. Ut autem praesentes literae ad omnium notitiam deducantur, & eos quorum interest, vel interesse poterit omnino afficiant, volumus, & mandamus illas in Palatii nostri, ac Camerae Apostolicae valvis, & acie Campi Florae per aliquos ex Curatoribus nostris affigi, & per aliquod temporis spatium relicta ibidem earum copia, affixas detineri, ut ii, quos literae ipsae concernunt, seu concernere poterunt quomodolibet in

futurum, nullam possint excusationem praetendere, vel allegare, quod ad ipsorum notitiam non pervenerint, cum non sit verisimile, apud eos incognitum remanere, quod tam patenter publicatum fuerit.

§. 25. Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam Nostrorum statuti, ordinationis, inhibitionis, decreti, derogationis, voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverint incursum.

*Sacris
p. a.
nalis.*

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, sexto Calen. Junii Pont. nostri Anno tertio.

*Dat. P. A. 3.
die 27. Maii*

Reformatio Tribunalis, & Officialium Rev. Camerae Apostolicae.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM inter ceteras animi curas, quibus in hac praefata Beati Petri sede, meritis licet imparibus, constituti, quotidie sollicitamur, illa vel à primordiis assumptionis nostrae ad summum Apostolatus apicem praecipua fuerit, ut universon gregem Dominicum fidei nostrae commissum, ad illicita valde proclivem, pro Nobis injuncti muneris officio, in viam salutis reduceremus, ejusque rei gratia, sacrum Oecumenicum, & generale Concilium in Civitate Tridentina indicendum, celebrandum, & Deo favente absolvendum convenimus.

*Hic Pont. pro
reformatione
graege Domini-
ci, celebra-
re voluit Con-
cilium Tri-
dentinum in
eius
consp. 63. fol.
104.*

§. 1. Et propterea, ne dum foris de reformatis in universali Ecclesia moribus tractabatur, interim ipsam morum censuram domi, videlicet apud Sedem ipsam, detestare, causamque Curiae Romanae, & Almae Urbis nostrae, in qua Sacerdotii principatum, & Christianae Religionis caput, unde merito universi Christi Fideles, rectae Catholicaeque vitae sumerent exemplum, divina instituit providentia, protelare videremur, quinimmo, ut à domo nostra iudicium inciperet, Curiam ipsam, ac praecipuo illius Magistratus, ordines, & officia multis excessibus, & corruptelis, quae vesana Hominum libidine in eam sensim irreperant, summis tum studio tum diligentia repurgaverimus.

*Romanam
Curiam &
ejus officia
reformati
ut in multis
consp. praecedenti-
bus.*

§. 2. Et inde animum nostrum ad Camerae Apostolicam, ad quam negotia locorum omnium totius Sanctae Romanae Ecclesiae status, assidue conflunt, ejusque Tribunal, quod sive jurisdictionis antiquitate, & auctoritate, sive rerum gerendarum excellentia, sive Virorum amplitudine, ceteris in eadem Curia praestat, intendente multa

*Ejusque Ca-
meram ut in
consp. 55. Ro-
manae fol.
74.*